

СИЛАБУС навчальної дисципліни «Менеджмент транспортної галузі»

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Код і найменування спеціальності	274 Автомобільний транспорт
Тип і назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма «Автомобільний транспорт»
Курс, семестр	4 курс, 8 семестр
Обсяг і форма семестрового контролю з навчальної дисципліни	Кількість кредитів ЄКТС – 3,0, Загальна кількість годин – 90, із яких: лекцій – 16 год., практичні заняття – 14 год. Форма семестрового контролю – залік
Мова (-и) викладання	державна
Навчально-науковий інститут / факультет, кафедра	Навчально-науковий інститут економіки, управління, права та інформаційних технологій, Кафедра менеджменту ім. І.А. Маркіної
Контактні дані розробника (-ів)	Викладач: Дмитро Дячков , – д. е. н., професор Контакти: ауд. 487а (навчальний корпус №4) e-mail: dmytro.dyachkov@pdau.edu.ua Сторінка викладача: https://www.pdau.edu.ua/people/dyachkov-dmytro-volodymyrovych

МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

Статус навчальної дисципліни	Обов'язкова навчальна дисципліна
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	ОК «Проектування підприємств автомобільного транспорту», ОК «Курсовий проєкт «Проектування підприємств автомобільного транспорту», ОК «Охорона праці в галузі».
Компетентності	<i>Загальні:</i> ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях; ЗК 7. Здатність працювати в команді; ЗК 11. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість <i>Фахові:</i> ФК 1. Здатність використовувати у професійній діяльності знання нормативно-правових, законодавчих актів України, Правил технічної експлуатації автомобільного транспорту України, інструкцій та рекомендацій з експлуатації, ремонту та обслуговування дорожніх транспортних засобів автомобільного транспорту та їх систем; ФК 7. Здатність аналізувати технологічні процеси експлуатації, обслуговування й ремонту об'єктів автомобільного транспорту як об'єкта управління, застосовувати експертні оцінки для вироблення управлінських рішень щодо подальшого функціонування підприємства, забезпечувати якість його діяльності
Програмні результати навчання	ПРН 6. Приймати ефективні рішення, аналізувати і порівнювати альтернативні варіанти з урахуванням цілей та обмежень, питань забезпечення якості, а також технічних, економічних, законодавчих та інших аспектів.

ПРН 15. Брати участь у розробці та реалізації інженерних та/або виробничих проектів у сфері автомобільного транспорту, визначати тривалість та послідовність робіт, потреби у ресурсах, прогнозувати наслідки реалізації проектів;

ПРН 17. Організовувати ефективну виробничу діяльність структурних підрозділів підприємств автомобільного транспорту, малих колективів виконавців (бригад, дільниць, пунктів), щодо експлуатації, ремонту та обслуговування об'єктів автомобільного транспорту, їх систем та елементів;

ПРН 22. Здійснювати адміністративне діловодство, документування та управління якістю згідно нормативно-правових актів, інструкцій та методик.

РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS)

- особисті якості: креативне й критичне мислення; етичність, чесність, взаємоповага.

- комунікативні навички: письмове, вербальне й невербальне спілкування у професійному середовищі; ведення ділових переговорів із партнерами, перевізниками, клієнтами та органами регулювання;

- керування часом і процесами: уміння планувати та координувати транспортні операції; дотримання графіків перевезень, строків виконання логістичних і управлінських завдань;

- гнучкість і адаптивність: здатність швидко реагувати на зміни ринкових умов, транспортної інфраструктури та нормативного середовища; уміння аналізувати ситуацію, оцінювати ризики й орієнтуватися на вирішення проблем у нестандартних умовах;

- лідерські якості: уміння працювати в умовах підвищеної відповідальності; ухвалювати управлінські рішення щодо організації транспортної діяльності; визначати стратегічні та оперативні цілі, планувати й координувати роботу підрозділів;

- особисті якості: креативне й критичне мислення у вирішенні управлінських і логістичних завдань; відповідальність, етичність, чесність, дотримання професійних стандартів і взаємоповага у взаємодії з учасниками транспортного процесу.

МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Формування у здобувачів вищої освіти системних теоретичних знань і практичних навичок щодо еволюції управлінських шкіл і концепцій менеджменту, сучасних моделей управління транспортними підприємствами, особливостей державного регулювання транспортної діяльності, побудови організаційних структур і систем управління, реалізації основних управлінських функцій, а також застосування логістичних підходів у функціонуванні підприємств автомобільного транспорту в умовах ринкової економіки та інституційних обмежень.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Еволюція шкіл та концепцій менеджменту. Етапи розвитку науки управління в Україні та у світі.

Тема 2. Різновиди моделей управління: класичні та сучасні управлінські моделі на транспорті.

Тема 3. Транспортне підприємство як об'єкт державного регулювання та ринкових відносин.

Тема 4. Організаційні структури управління транспортними підприємствами. Структура і типи транспортних підприємств.

Тема 5. Система управління транспортними підприємствами: елементи, механізми та інструменти.

Тема 6. Основні функції управління транспортним підприємством (планування, організація, мотивація, контроль, координація).

Тема 7. Логістичні аспекти функціонування автомобільного транспорту та управління транспортними потоками.

Тема 8. Сучасні виклики та напрями розвитку менеджменту транспортної галузі: цифровізація, сталий розвиток, інновації та безпека перевезень.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ І ВИКЛАДАННЯ

Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності: словесні (лекція, розповідь, пояснення, бесіда), наочні, практичні (практичні роботи, робота з навчально-методичною літературою);

Методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності: методи формування пізнавальних інтересів, методи стимулювання і мотивації обов'язку й відповідальності; Інноваційні та інтерактивні методи навчання: мультимедійні методи; Методи контролю і самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності: методи усного контролю, методи письмового контролю, методи самоконтролю.

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання

Наведені у Додатку до силабусу

ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ

- ЩОДО термінів виконання та перескладання

здобувачі вищої освіти мають дотримуватися строків, визначених для виконання усіх видів робіт, передбачених освітнім компонентом; роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (70% від максимально можливої кількості балів за вид діяльності); перескладання поточного та підсумкового контролю відбуваються за наявності поважних причин з дозволу деканату;

- ЩОДО академічної доброчесності

у процесі навчання здобувачі мають дотримуватися засад академічної доброчесності та загальноприйнятих норм етичної поведінки, котрі регулюються Кодексом академічної доброчесності і Кодексом про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету; виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача є підставою для її незарахування викладачем; співпраця здобувача вищої освіти з іншими учасниками освітнього процесу має базуватися на принципах поваги, партнерства, взаємодопомоги, відповідальності, соціальної справедливості, дотримання ділового етикету;

- ЩОДО відвідування занять

відвідування занять є важливою складовою навчання і є обов'язковим елементом;

- ЩОДО зарахування результатів неформальної / інформальної освіти

у здобувачів вищої освіти є можливість опанування даної навчальної дисципліни за програмами академічної мобільності на основі наявних укладених угод (договорів) між Університетом і закладом-партнером та / або індивідуальних запрошень; організаційні моменти такого навчання регламентуються Положенням про академічну мобільність учасників освітнього процесу в Полтавському державному аграрному університеті; на здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті; набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (із документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera тощо; особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету;

- ЩОДО оскарження результатів оцінювання

при виникненні ситуацій, при яких потрібно визначити об'єктивність оцінювання, за мотивованою заявою здобувача вищої освіти чи викладача, деканом факультету створюється комісія в складі трьох осіб для проведення екзамену, до якої можуть входити: завідувач кафедри, члени групи забезпечення освітньої програми, науково-педагогічні працівники відповідної кафедри, представники деканату/директорату, студентського Сенату та студентської

первинної профспілкової організації; у разі незгоди здобувача із оцінкою, не пізніше ніж на наступний робочий день після оголошення результатів, він має право подати апеляційну заяву на ім'я ректора

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні

1. Дикань О. В., Дейнека О. Г., Волохова І. В., Лук'янова О. М. Менеджмент транспортних послуг: навч. посібник. Харків: УкрДУЗТ, 2023. 184 с.
2. Крихтіна Ю. О. Державна політика розвитку транспортної галузі України: теорія, методологія, практика : монографія. Харків: «Діса плюс», 2022. 336 с.
3. Дмитрієв І.А., Левченко Я.С. Транспортне підприємництво : навч. посіб. Х.: ФОП Бровін О.В., 2018. 308 с.
4. Смерічевська С.В. Логістичний менеджмент: навчально-методичний комплекс з дисципліни: навчальний посібник для студентів другого (магістерського) рівня спеціальності 073 «Менеджмент». Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. 160 с.
5. Стасюк Б.Б. Методичні вказівки до виконання практичних робіт з навчальної дисципліни «Менеджмент на транспорті» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за освітньо-професійною програмою «автомобільний транспорт» денної форми навчання. Рівне: НУВГП, 2019. 37 с.

Допоміжні

1. Аулін В. В., Гриньків А. В., Лисенко С. В., Головатий А. О., Голуб Д. В. Теоретичні і методологічні основи логістики транспортних і виробничих систем: монографія під заг. ред. д.т.н., проф. Ауліна В.В. Кропивницький: Видавець Лисенко В.Ф., 2021. 503 с.
2. Бірюченко С.Ю., Бужимська К.О., Бурачек І.В. Менеджмент : підручник; під заг. ред. Т.П. Остапчук. Житомир: Державний університет «Житомирська політехніка». Житомир: Вид-во «Рута», 2021. 856 с.
3. Коваленко М. М., Куруджи Ю. В., Постан М. Я. та ін. Транспортний менеджмент: навчальний посібник. Практикум. Одеса : Бондаренко, 2017. 108 с
4. Лазоренко Т.В., Пермінова С.О. Основи менеджменту: конспект лекцій [Електронний ресурс] : навч. посіб. для студентів спеціальності 073 «Менеджмент» освітньо-професійної програми «Менеджмент і бізнес-адміністрування». Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського. 2021, 166 с.
5. Михаліцька Н. Я., Верескля М. Р. Логістичний менеджмент: навчальний посібник. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2020. 440 с.
6. Стамат В. М., Полторац А. С. Основи менеджменту : конспект лекцій для здобувачів вищої освіти ступеня «Молодший бакалавр» спеціальності 073 «Менеджмент» денної форми навчання. Миколаїв : МНАУ, 2022. 162 с.

Інформаційні ресурси мережі Інтернет

1. Система дистанційного навчання ПДАУ <http://moodle.pdau.edu.ua>.
2. Transportation Management Courses & Certifications : online learning resources. Class Central. URL: <https://www.classcentral.com/subject/transportation-management>
3. Transportation Management Journal : scientific journal. EnPress Publisher. URL: <https://systems.enpress-publisher.com/index.php/tm>
4. World Transport Policy and Practice : international peer-reviewed journal. URL: <https://www.ecologica.co.uk/WTPP>
5. ELTIS – European Local Transport Information Service : portal on urban mobility and transport policy. European Commission. URL: <https://www.eltis.org>
6. Transportation, Logistics and Supply Chain Resources : library guide. University of North Florida. URL: <https://libguides.unf.edu/logistics/articlesandjournals>
7. Transportation Research Resources : recommended websites. Northwestern University Libraries. URL: <https://libguides.northwestern.edu/transportation>
8. ASCE Library : digital library of civil and transport engineering research. American Society of Civil Engineers. URL: <https://ascelibrary.org>

**Реквізити
затвердження**

Затверджено на засіданні кафедри менеджменту ім. І.А. Маркіної, протокол № 1 від 02.09.2024 р.

Додаток до силабусу

**СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ, ШКАЛА ТА КРИТЕРІЇ
ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ**
Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми / Форма семестрового контролю	Форми контролю результатів навчання ЗВО		Разом
	виконання вправ на практичних заняттях	виконання завдань самостійної роботи	
Тема 1. Еволюція шкіл та концепцій менеджменту. Етапи розвитку науки управління в Україні та у світі.	9	4	13
Тема 2. Різновиди моделей управління: класичні та сучасні управлінські моделі на транспорті.	9	4	13
Тема 3. Транспортне підприємство як об'єкт державного регулювання та ринкових відносин.	9	4	13
Тема 4. Організаційні структури управління транспортними підприємствами. Структура і типи транспортних підприємств.	9	5	14
Тема 5. Система управління транспортними підприємствами: елементи, механізми та інструменти.	9	5	14
Тема 6. Основні функції управління транспортним підприємством (планування, організація, мотивація, контроль, координація).	9	5	14
Тема 7. Логістичні аспекти функціонування автомобільного транспорту та управління транспортними потоками.	9	5	14
Тема 8. Сучасні виклики та напрями розвитку менеджменту транспортної галузі: цифровізація, сталий розвиток, інновації та безпека перевезень.		5	5
Разом	63	37	100

Шкала та критерії оцінювання виконання вправ на практичних заняттях

Кількість балів	Критерії оцінювання
8-9	Здобувач вищої освіти продемонстрував високий рівень знань щодо навиків прийняття ефективних рішень, аналізувати і порівняння альтернативних варіантів з урахуванням цілей та обмежень, питань забезпечення якості, а також технічних, економічних, законодавчих та інших аспектів; участі у розробці та реалізації інженерних та/або виробничих проектів у сфері автомобільного транспорту, визначати тривалість та послідовність робіт, потреби у ресурсах, прогнозувати наслідки реалізації проектів; організації ефективної виробничої діяльності структурних підрозділів підприємств автомобільного транспорту, малих колективів виконавців (бригад, дільниць, пунктів), щодо експлуатації, ремонту та обслуговування об'єктів автомобільного транспорту, їх систем та елементів; здійснення адміністративного діловодства, документування та управління якістю згідно нормативно-правових актів, інструкцій та методик. Відповіді вірні,

Кількість балів	Критерії оцінювання
	супроводжувалися практичними прикладами та власними роздумами з теми заняття. Висока активність на занятті
6-7	Здобувач вищої освіти продемонстрував достатній рівень знань щодо навиків прийняття ефективних рішень, аналізувати і порівняння альтернативних варіантів з урахуванням цілей та обмежень, питань забезпечення якості, а також технічних, економічних, законодавчих та інших аспектів; участі у розробці та реалізації інженерних та/або виробничих проектів у сфері автомобільного транспорту, визначати тривалість та послідовність робіт, потреби у ресурсах, прогнозувати наслідки реалізації проектів; організації ефективної виробничої діяльності структурних підрозділів підприємств автомобільного транспорту, малих колективів виконавців (бригад, дільниць, пунктів), щодо експлуатації, ремонту та обслуговування об'єктів автомобільного транспорту, їх систем та елементів; здійснення адміністративного діловодства, документування та управління якістю згідно нормативно-правових актів, інструкцій та методик. Відповіді в цілому вірні, але містять деякі помилки. Висока активність на занятті
4-5	Здобувач вищої освіти продемонстрував середній рівень знань щодо навиків прийняття ефективних рішень, аналізувати і порівняння альтернативних варіантів з урахуванням цілей та обмежень, питань забезпечення якості, а також технічних, економічних, законодавчих та інших аспектів; участі у розробці та реалізації інженерних та/або виробничих проектів у сфері автомобільного транспорту, визначати тривалість та послідовність робіт, потреби у ресурсах, прогнозувати наслідки реалізації проектів; організації ефективної виробничої діяльності структурних підрозділів підприємств автомобільного транспорту, малих колективів виконавців (бригад, дільниць, пунктів), щодо експлуатації, ремонту та обслуговування об'єктів автомобільного транспорту, їх систем та елементів; здійснення адміністративного діловодства, документування та управління якістю згідно нормативно-правових актів, інструкцій та методик. Відповіді містять помилки, які є суттєвими, що здебільшого викликані недостатнім опануванням здобувачем вищої освіти навчального матеріалу, допускаючи при цьому ряд помилок. Відповіді містять ряд помилок, що характеризують знання здобувача вищої освіти як середні. Висока активність на занятті.
2-3	Здобувач вищої освіти продемонстрував задовільний рівень знань щодо навиків прийняття ефективних рішень, аналізувати і порівняння альтернативних варіантів з урахуванням цілей та обмежень, питань забезпечення якості, а також технічних, економічних, законодавчих та інших аспектів; участі у розробці та реалізації інженерних та/або виробничих проектів у сфері автомобільного транспорту, визначати тривалість та послідовність робіт, потреби у ресурсах, прогнозувати наслідки реалізації проектів; організації ефективної виробничої діяльності структурних підрозділів підприємств автомобільного транспорту, малих колективів виконавців (бригад, дільниць, пунктів), щодо експлуатації, ремонту та обслуговування об'єктів автомобільного транспорту, їх систем та елементів; здійснення адміністративного діловодства, документування та управління якістю згідно нормативно-правових актів, інструкцій та методик. Відповіді містять помилки, які є суттєвими, що здебільшого викликані недостатнім опануванням здобувачем вищої освіти навчального матеріалу. Незначна активність на занятті.
0-1	Здобувач вищої освіти продемонстрував низький рівень знань щодо навиків прийняття ефективних рішень, аналізувати і порівняння альтернативних варіантів з урахуванням цілей та обмежень, питань забезпечення якості, а також технічних, економічних, законодавчих та інших аспектів; участі у розробці та реалізації інженерних та/або виробничих проектів у сфері автомобільного транспорту, визначати тривалість та послідовність робіт, потреби у ресурсах, прогнозувати наслідки реалізації проектів; організації ефективної виробничої діяльності

Кількість балів	Критерії оцінювання
	структурних підрозділів підприємств автомобільного транспорту, малих колективів виконавців (бригад, дільниць, пунктів), щодо експлуатації, ремонту та обслуговування об'єктів автомобільного транспорту, їх систем та елементів; здійснення адміністративного діловодства, документування та управління якістю згідно нормативно-правових актів, інструкцій та методик. Відповіді невірні, або містять значні помилки, що здебільшого зводять завдання до того рівня, який неможливо оцінити. Пасивна поведінка на занятті

Шкала та критерії оцінювання завдань самостійної роботи

Кількість балів	Критерії оцінювання
4(5)	на високому рівні – здобувач вищої освіти вірно розкрив питання самостійної роботи, в якому містяться елементи прийняття ефективних рішень, аналізувати і порівняння альтернативних варіантів з урахуванням цілей та обмежень, питань забезпечення якості, а також технічних, економічних, законодавчих та інших аспектів; участі у розробці та реалізації інженерних та/або виробничих проектів у сфері автомобільного транспорту, визначати тривалість та послідовність робіт, потреби у ресурсах, прогнозувати наслідки реалізації проектів; організації ефективної виробничої діяльності структурних підрозділів підприємств автомобільного транспорту, малих колективів виконавців (бригад, дільниць, пунктів), щодо експлуатації, ремонту та обслуговування об'єктів автомобільного транспорту, їх систем та елементів; здійснення адміністративного діловодства, документування та управління якістю згідно нормативно-правових актів, інструкцій та методик; демонструє розуміння сутності матеріалу, логічність та самостійність у його викладі; аргументовано обґрунтовує свою думку; відповідь містить обґрунтовані висновки
3	на середньому рівні – здобувач вищої освіти демонструє знання і розуміння основних положень питання самостійної роботи, в якому містяться елементи прийняття ефективних рішень, аналізувати і порівняння альтернативних варіантів з урахуванням цілей та обмежень, питань забезпечення якості, а також технічних, економічних, законодавчих та інших аспектів; участі у розробці та реалізації інженерних та/або виробничих проектів у сфері автомобільного транспорту, визначати тривалість та послідовність робіт, потреби у ресурсах, прогнозувати наслідки реалізації проектів; організації ефективної виробничої діяльності структурних підрозділів підприємств автомобільного транспорту, малих колективів виконавців (бригад, дільниць, пунктів), щодо експлуатації, ремонту та обслуговування об'єктів автомобільного транспорту, їх систем та елементів; здійснення адміністративного діловодства, документування та управління якістю згідно нормативно-правових актів, інструкцій та методик, але викладає матеріал не досить повно, не завжди глибоко і переконливо обґрунтовує свої думки; присутні помилки у мовленнєвому оформленні відповіді
2	на задовільному рівні – здобувач вищої освіти демонструє неточні знання і розуміння основних положень питання, в якому містяться елементи прийняття ефективних рішень, аналізувати і порівняння альтернативних варіантів з урахуванням цілей та обмежень, питань забезпечення якості, а також технічних, економічних, законодавчих та інших аспектів; участі у розробці та реалізації інженерних та/або виробничих проектів у сфері автомобільного транспорту, визначати тривалість та послідовність робіт, потреби у ресурсах, прогнозувати наслідки реалізації проектів; організації ефективної виробничої діяльності структурних підрозділів підприємств автомобільного транспорту, малих колективів виконавців (бригад, дільниць, пунктів), щодо експлуатації, ремонту та обслуговування об'єктів автомобільного транспорту, їх систем та елементів; здійснення адміністративного діловодства, документування та управління якістю згідно нормативно-правових актів, інструкцій та методик; висновки неповні; наявні несуттєві помилки під час відповіді

0-1	<p>на низькому рівні – здобувач вищої освіти демонструє поверхневі знання і розуміння основних положень питання, в якому містяться елементи прийняття ефективних рішень, аналізувати і порівняння альтернативних варіантів з урахуванням цілей та обмежень, питань забезпечення якості, а також технічних, економічних, законодавчих та інших аспектів; участі у розробці та реалізації інженерних та/або виробничих проектів у сфері автомобільного транспорту, визначати тривалість та послідовність робіт, потреби у ресурсах, прогнозувати наслідки реалізації проектів; організації ефективної виробничої діяльності структурних підрозділів підприємств автомобільного транспорту, малих колективів виконавців (бригад, дільниць, пунктів), щодо експлуатації, ремонту та обслуговування об'єктів автомобільного транспорту, їх систем та елементів; здійснення адміністративного діловодства, документування та управління якістю згідно нормативно-правових актів, інструкцій та методик; наявні суттєві помилки; висновки неповні</p>
-----	--